

DECIZIE

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iuliana Oprea, Galina Stratulat
Dumitru Mardari, Oleg Sternioală

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Popa Vitalii și Popa Liubovi împotriva lui Scutelnic Serghei cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și restabilirea gardului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, prin care a fost respins recursul declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi și menținută încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 06 octombrie 2016 și respins apelul declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016,

c o n s t a t ă

La 17 ianuarie 2011, Popa Vitalii și Popa Liubovi s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Scutelnic Serghei cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și restabilirea gardului.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat că sunt posesorii terenului nr. 542-A din Întovărășirea Pomicolă „Grăd Constructor”. La 16 iunie 2010 ora 17.00, de terenul dâșșilor s-au apropiat cinci bărbați care au început să deterioreze și să demonteze gardul cu care a fost îngrădit lotul, strivind plantele pe care le creșteau pe acest teren. Când au intervenit și le-au făcut observație, unul din bărbați - pârâtul Scutelnic Serghei, a îmbrâncit-o pe Popa Liubovi, care a căzut jos. Încercând să-și apere soția, pârâtul s-a năpustit asupra lui Popa Vitalii și de câteva ori l-a doborât la pământ și i-a rupt cămașa. Ceilalți patru bărbați se adresau către dâșșii cu cuvinte necenzurate. Peste o perioadă de timp s-a apropiat președintele ÎP „Grăd Constructor” și a dat indicații bărbaților să demonteze integral gardul și să-l arunce în drum.

Indică Popa Vitalii și Popa Liubovi că prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 10 iulie 2010, Scutelnic Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) Cod contravențional -

vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 10 unități convenționale. Potrivit procesului-verbal, s-a constatat că în urma unui conflict, pârâtul i-a îmbrâncit, provocându-le vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale.

Afirmă reclamantii că prin acțiunile pârâtului le-a fost cauzat atât prejudiciu material prin deteriorarea gardului și a plantelor, cât și moral, manifestat prin stres, frustrare, dereglarea somnului și înrăutățirea sănătății, ambii fiind persoane cu XXXXX.

Solicită Popa Vitalii și Popa Liubovi restabilirea gardului, repararea prejudiciului material în sumă de 100 lei și moral în mărime de 10 000 lei pentru fiecare.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 06 octombrie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lui Popa Vitalii și Popa Liubovi cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin sechestrarea bunurilor și mijloacelor bănești ale pârâtului Scutelnic Serghei în valoarea acțiunii de 20 100 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat din contul lui Scutelnic Serghei în beneficiul lui Popa Vitalii și Popa Liubovi câte 125 lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenția prevăzută de art. 78 alin. (1) Cod contravențional, constatată prin procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constator din 10 iulie 2010. Totodată, s-a încasat din contul lui Scutelnic Serghei în beneficiul statului suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, a fost respins recursul declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi și menținută încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 06 octombrie 2016 și respins apelul declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016.

La 18 august 2017, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Popa Vitalii și Popa Liubovi au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului, recurenții au invocat încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural de către instanța de apel.

Consideră Popa Vitalii și Popa Liubovi că judecătorul Curții de Apel Chișinău, Anatolie Minciuna, nu era în drept să participe la judecarea prezentei cauze în locul judecătorului Iurie Cotruță, precum și judecătorul Maria Guzun, care a participat anterior la examinarea prezentei cauze în ordine de recurs, pronunțând decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016, prin care a fost casată încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 14 martie 2016 de strămutare a cauzei la Judecătoria Criuleni și remisă cauza spre examinare la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 14 martie 2016, în același complet de judecată. De asemenea, lui Popa Liubovi nu i-a fost acordat interpret la pronunțarea dispozitivului deciziei din 20 iunie 2017, precum și nici la ședința instanței de apel din 02 mai 2017.

Susțin recurenții că în urma comiterii contravenției de către Scutelnic Serghei, s-au adresat la Policlinica nr. 10 din sectorul Ciocana, mun. Chișinău, unde le-a fost prescris tratamentul necesar, în acest sens fiind prezentate documente confirmative. Astfel, suma de 125 lei pentru fiecare este mult prea mică pentru compensarea prejudiciului moral pricinuit, deoarece în urma acțiunilor intimatului-pârât dâșșii suferă de XXXXX și XXXXX, îmbolnăvindu-se și de XXXXX.

La 15 septembrie 2017, în adresa intimatului Scutelnic Serghei a fost expediată copia recursului declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 noiembrie 2017, recursul declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi a fost considerat admisibil.

La 14 noiembrie 2017, Scutelnic Serghei a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 și hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016, pe care le consideră legale și întemeiate. Indică intimatul că argumentele invocate în cererea de recurs sunt declarative și nu sunt susținute cu careva explicații în acest sens.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu modificarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea reparării prejudiciului moral, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 45 alin. (1) din Codul contravențional, dacă prin contravenție a fost cauzat un prejudiciu, persoana prejudiciată este în drept să-și valorifice pretențiile civile în procedură civilă.

Conform art. art. 1423 alin. (1) din Codul civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Materialele cauzei atestă că prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 10 iulie 2010, s-a constatat că Scutelnic Serghei, în urma unui conflict, i-a îmbrâncit pe Popa Vitalii și Popa Liubovi, provocându-le vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale. Prin decizia agentului constatator din aceeași dată, Scutelnic Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) Cod contravențional - vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 10 unități convenționale (f.d. 3, volumul I).

Potrivit raportului de examinare medico-legală nr. 2752 din 17 iunie 2010, în urma examinării medicale a lui Popa Vitalii au fost depistate pe suprafața superioară articulația umărului drept și laterală articulația cotului drept 3 XXXXX de formă ovală, acoperite cu crustă cafeniu brună la nivelul tegumentelor, cauzate prin acțiunea traumatică a unor obiecte dur contondente sau la lovire de acestea, posibil în timpul și circumstanțele indicate – agresarea de către o persoană cunoscută prin îmbrâncire și doborâre la pământ, ce se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății (f.d. 4, volumul I).

De asemenea, potrivit raportului de examinare medico-legală nr. 2753 din 17 iunie 2010, în urma examinării medicale a lui Popa Liubovi au fost depistate pe suprafața medială treimea medie brațului stâng multiple XXXXX de formă ovală, culoare violaceu albăstrui, iar pe suprafața anterioară treimea inferioară antebrațului stâng – XXXXX liniare acoperite cu crustă roșietică la nivelul tegumentelor, ce se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății (f.d. 5, volumul I).

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, s-a încasat din contul lui Scutelnic Serghei în beneficiul lui Popa Vitalii și Popa Liubovi câte 125 lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin contravenția prevăzută de art. 78 alin. (1) Cod contravențional, constatată prin procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constator din 10 iulie 2010. Totodată, s-a încasat din contul lui Scutelnic Serghei în beneficiul statului suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, a fost respins apelul declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi și menținută hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016.

Analizând circumstanțele menționate în raport cu normele de drept supra citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanțelor ierarhic inferioare privind repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție recurenților-reclamantii Popa Vitalii și Popa Liubovi, însă, în opinia instanței de recurs suma de 125 lei încasată în beneficiul ultimilor cu titlu de prejudiciu moral nu corespunde caracterului și gravității suferințelor psihice și fizice cauzate lor, nefiind proporțională prejudiciului moral suferit și pe măsură să le aducă satisfacție.

Astfel, cuantumul prejudiciului moral încasat de către instanțele ierarhic inferioare este vădit disproporțional și diminuat în raport cu circumstanțele stabilite la caz, or, la determinarea cuantumului acestuia urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, cu menținerea echilibrului între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

În speță, după cum a fost constatat supra, în urma contravenției comise de către Scutelnic Serghei, recurenților-reclamantii Popa Vitalii și Popa Liubovi le-a fost cauzată vătămare ușoară a integrității corporale, fapt stabilit prin raporturile de examinare medico-legală nr. 2752 și 2753 din 17 iunie 2010, iar în cazul acestora, ambii fiind persoane cu XXXXX, orice suferință fizică și/sau psihică poate duce la

în răutățirea considerabilă a stării sănătății.

Prin urmare, având în vedere principiul compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, instanța de recurs consideră că suma de 3000 lei la fiecare va constitui o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat recurenților-reclamanți Popa Vitalii și Popa Liubovi prin contravenția prevăzută de art. 78 alin. (1) Cod contravențional, constatată prin procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din 10 iulie 2010, fiind exagerată suma de 10 000 lei pentru fiecare solicitată de către recurenții-reclamanți cu titlu de prejudiciu moral.

Totodată, este întemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare de respingere a pretențiilor de reparare a prejudiciului material în mărime de 100 lei și obligarea restabilirii gradului, în condițiile în care Popa Vitalii și Popa Liubovi nu au demonstrat cauzarea daunelor materiale.

Afară de aceasta se mai reține că prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 10 aprilie 2015, irevocabilă la 29 iunie 2016, a fost respinsă acțiunea înaintată de către Popa Vitalii și Popa Liubovi cu privire la recunoașterea dreptului de folosință asupra lotului pomicol nr. 542A din cadrul ÎP „Grăd-Constructor”.

Astfel, dat fiind faptul că terenul dat se află în posesia intimatului-pârât Scutelnic Serghei, iar recurenții-reclamanți Popa Vitalii și Popa Liubovi nu dețin nici un drept asupra lotului pomicol, Scutelnic Serghei nu poate fi obligat să restabilească gardul.

Nu poate fi reținut argumentul recurenților precum că la pronunțarea dispozitivului deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 nu le-a fost acordat interpret, deoarece contravine procesului-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată, în care este indicată participarea interpretului Diana Guzun. Cât privește neparticiparea interpretului în ședința instanței de apel din 02 mai 2017, se reține că în cadrul ședinței date nu a fost examinată cererea de apel, ședința fiind amânată la cererea lui Popa Liubovi în legătură cu internarea lui Popa Vitalii în spital.

Distinct de cele relatate, nu poate fi reținut nici argumentul recurenților Popa Vitalii și Popa Liubovi invocat în cererea de recurs, precum că judecătoria Curții de Apel Chișinău, Maria Guzun și Anatolie Minciuna, nu erau în drept să participe la judecarea cauzei. Or, judecătorul Maria Guzun a participat anterior în ordine de recurs doar la soluționarea chestiunii privind strămutarea cauzei, pronunțând decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2016, prin care a fost casată încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 14 martie 2016 de strămutare a cauzei la Judecătoria Criuleni și remisă cauza spre examinare la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, neexpunându-se asupra fondului cauzei. De asemenea, prin încheierea președintelui Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2017, având în vedere că judecătorul Cotruță Iurie se afla în concediu din cont propriu, pentru examinarea cauzelor civile numite pentru 20 iunie 2017 au fost schimbați membrii completului de judecată permanent, fiind format din judecătoria: Maria Guzun, Natalia Simciuc și Anatolie Minciună.

Din considerentele menționate și având în vedere că instanțele ierarhic inferioare au emis hotărâri întemeiate privind repararea prejudiciului moral, însă au determinat mărimea compensației pentru prejudiciul moral eventual suferit de către recurenții-reclamanți fără aprecierea în modul convenit a tuturor circumstanțelor în

care acesta a fost cauzat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Popa Vitalii și Popa Liubovi și a modifica decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 și hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016 în partea ce ține de repararea prejudiciului moral prin majorarea cuantumului sumei încasate în beneficiul lui Popa Vitalii și Popa Liubovi de la 125 lei până la 3000 lei pentru fiecare, în rest, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Popa Vitalii și Popa Liubovi.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 și hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Popa Vitalii și Popa Liubovi împotriva lui Scutelnic Serghei cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și restabilirea gardului, în partea ce ține de repararea prejudiciului moral prin majorarea cuantumului sumei încasate din contul lui Scutelnic Serghei în beneficiul lui Popa Vitalii și Popa Liubovi de la 125 lei până la 3000 (trei mii) lei pentru fiecare.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 și hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 11 octombrie 2016 se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală